

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG

NIEUWS-

Zondag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

12 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den Januarij.

De commissie van het adres der kamer van gedeputeerden heeft zich gisteren met het onderzoek der binneplandsche aangelegenheden beziggehouden; morgen moet zij haar onderzoek bepalen tot de zaken van Otaheite, Marocco en het regt van onderzoek.

Heden moet de kamer der afgevaardigden eene openbare zitting houden. Naar men beweert, zal van gouvernementswege eene voordragt worden gedaan, om aan de drie dochters van den achtenswaardigen *Villemain* een vast jaargeld te verzekeren. — De kamer zal zich voorts in hare bureaux vereenigen om de wetsontwerpen van supplementaire credieten en van het budget voor 1846 te onderzoeken.

De kamer der pairs moet morgen het ontwerp-adres, dat door den graaf *Portalis* is opgemaakt, aanhooren; de discussie daarover zal waarschijnlijk aanstaanden Maandag beginnen. Al de stukken betrekkelijk de zaken van Marocco en van Otaheite zijn ter inzage der leden in de bibliotheek der kamer gedeponseed. Men zegt dat de heer *Guizot* bij den aanvang der discussien in eene breedvoorige rede de tegenwoordige staatkunde van het gouvernement zal ontwikkelen.

— Een dagblad had het gerucht verbreid dat de intendant der civiele lijst, de graaf *Montalivet*, zijne demissie aangeboden had. De *Messenger* spreekt dit formeel tegen.

— Eergisteren avond heeft de hertog van *Nemours* voor de eerste maal in zijne nieuw ingerigte en met groote pracht gedecoreerde appartementen eene feestelijke soiree gegeven, waaraan halve de leden der koninklijke familie, vorschepers, leden der hooft diplomatie, pairs, gedeputeerden, hoofdofficieren, kunstenaars en geleerden tegenwoordig waren. Deze eerste soiree moet door eenige andere gevolgd worden, waarop men achtereenvolgens wil noodigen al die zich in de hoofdstad, onder welken titel ook, op de eene of andere wijs onderscheiden.

— De heer *Villemain* neemt in beterschap toe, zoodat men zich vleit hem weldra weder hersteld te zien.

— De heer *Mauguin* uit Spanje komende, en de heer *Lamartine* van Macon, zijn te Parijs aangekomen.

— De *Constitutionnel* behelsde gisteren een scherp artikel, dat men vermoedt uit de pen van den heer *Thiers* gevloeid te zijn en voornamelijk tegen het *Journal des Débats* gericht was, dat niet ophoudt nog gedurig de staatkunde van den heer *Thiers*, tijdens hij de laatste maal aan het bestuur van zaken was, hevig te gispen.

— Gisteren heeft de admiraal *Dupetit-Thouars* eene commissie ontvangen om hem den eeredegen, die uit de opbrengst eener inschrijving is gekocht, aan te bieden. De vlootvoogd heeft, onder dankzegging voor de hem betoonde onderscheiding, dit bewijs van achting van de hand gewezen, verklarende dat hij slechts de bevelen van zijn gouvernement had vervuld en dat dit alleen bevoegd was om hem te berispen of te beloonen.

— Het standbeeld te paard van den Nederlandschen Prins *Willem, den Zwijger*, waarvan de graaf van *Nieuwerkerk* het model heeft vervaardigd, is thans in brons gegoten in de werkplaats van den heer *Soyer*.

— Te Nice is op den laatsten December een voorval voorgevallen, dat veel opzien heeft gebaard. Op een bal door een Londensch bankier, den heer *Roberts*, die aldaar zijn verblijf houdt, gegeven, ontstond er twist tusschen een fransch en een officier der keizerlijk russische garde; de eerste gaf den laatsten een slag in het aangezicht, de laatste wilde zijnen aanvallers met gelijke munt betalen, maar trof een sardinisch officier, aide-de-camp van den gouverneur. Beide partijen eischten pistolen en

men besloot in eene der kamers van het hôtel te duelleren. Nog in tijd van het voorgevallene onderrigt, snelde de gouverneur toe, partijen met getuigen werden in hechtenis genomen, en van de zaak aan den koning rapport gedaan. Men meent, dat de vreemde officieren bevel zullen krijgen, om terstond het land te verlaten, daar de wetten op het duel in Sardinië zeer gestreng zijn.

— Berigten uit Spanje tot den 2den dezer maken gewag van eene groote promotie onder de hoofd-officieren. De generaals *Mazzaredo*, *Puig*, *Sampo*, *Breton*, *Pavia*, *Amor* en *Espinosa* zijn tot den rang van luitenant-generaals verheven.

De senaat heeft het ontwerp aangaande den slavenhandel aangenomen, en beraadslaagde nog over de laatste artikelen van de wet betrekkelijk de hervorming der constitutie. — De kamer der gedeputeerden heeft voor 't oogenblik hare beraadslagingen geschorst. Op het bureau van finantiën werd ijverig aan het budget en in verband daarmede aan finantiële plannen gearbeid.

— De generaal *Narvaez* had andermaal een prachtig en zeer kostbaar feest gegeven. Men verwondert zich over deze geldverspilling, daar de generaal van zich-zelfen toch geen groot vermogen bezit.

Volgens een Madridsch dagblad zou *Zurbano* er in geslaagd zijn, over de Spaansche grenzen te ontkomen.

— Gisteren waren de 5 pCt. 121,35; 3 pCt 85,25; nieuwe 3 pCt. 86,55; Spanje 5 en 3 pCt. 37 1/2.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den Januarij.

Volgens den uitgegeven staat der Belgische koopvaardijvloot, op den 31 Dec. 1844, bestond de vloot uit 133 schepen, waarvan 55 de hooftschepen waren, 2 te Boort, 13 te Brugge, 18 te Brussel, 10 te Gent, 1 te Hamme, 3 te Leuven, 2 te Mechelen, 1 te Nieuwpoort, 25 te Ostende en 3 te Tamise te huis behorende. Daaronder bevinden zich 7 stoomschepen (de *British Queen* ingesloten), 21 driemasters, 23 brikken, 24 goeletten, 16 pleitschepen en 7 sloepen. Het grootste dezer vaartuigen, de *Emanuel*, is 851, en het naast daarbij komende, de *Macater*, 637 tonnen metende; terwijl het kleinste sloepschip 43 tonnen meet. In het afgelopen jaar heeft België het verlies van 8 schepen te betreuren gehad, 3 waarvan verongelukt, 3 afgekeurd en 2 verkocht zijn. Daarbij zijn, 5 schepen in 1844 van stapel gelopen, en waren er nog 4 in aanbouw, waaronder een fregatschip van 1000 tonnen, genaamd *Ville de Bruges*.

Hierbij is ook gevoegd de staat der Belgische vischscheuten, als zijnde 22 voor Antwerpen, 105 voor Ostende 56, voor Blankenberg, 16 voor Heyst, 5 voor Nieuwpoort en 5 voor la Panne. Eene sloep was in het afgelopen jaar op de hollandsche kust verongelukt.

— Zaterdag bemerkte de pastoor van *Keerbergen*, dat een meisje door het ijs was gestort en op het punt was van te verdrinken. Slechts zijne zucht tot menschenliefde raadplegende, begaf hij zich, in weerwil van zijne hoge jaren, op het ijs, en redde het kind, echter niet zonder moeite en gevaar.

NEDERLANDEN.

BRED, den 11den Januarij.

Bij besluiten van den 7den dezer heeft Zijne Majesteit benoemd tot gewoon hoogleeraar in de faculteit van wis- en natuurwetenschappen, aan de hoogeschool te Leyden, met uitsluiting tot *Interpres* *Legatus* *Warnerianus*, ter vervanging van wijlen den heer *H. E. Weijers*, den heer *T. G. J. Vrijnholt*, thans hoogleeraar in genoemde faculteit aan de hoogeschool te Groningen;

tot gewoon hoogleeraar in de faculteit van wis- en natuurwetenschappen aan dezelfde hoogeschool, ter vervanging van

wijlen den heer *P. J. Uijlenbroek*, den heer *J. G. Ermerins*, thans hoogleeraar in die faculteit aan de hoogeschool te Groningen; tot gewoon hoogleeraar in de faculteit van bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de voornoemde hoogeschool, ter vervanging van den hoogleeraar *M. Siegenbeek*, aan wien het emeritaat is verleend, den heer *J. M. Schrant*, tegenwoordig tijdelijk aan dezelfde faculteit als hoogleeraar toegevoegd.

tot gewoon hoogleeraar in de faculteit van wis- en natuurkundige wetenschappen aan de hoogeschool te Leyden, den heer *F. Kaiser*, thans buitengewoon hoogleeraar in die faculteit.

— Bij dispositie van den 6den Januarij 1845, n°. 6, is door Zijne Majesteit goedgekeurd de gedane verkiezing van den heer *D. D. Buchler*, te Amsterdam, tot vasten secretaris der vierde klasse van het Koninklijk Nederlandsche Instituut.

— Bij onderscheidene dezer dagen door Zijne Majesteit genomen besluiten, is aan den luitenant-kolonel *J. J. Nepveu*, kommandant van het 3de regiment dragonders, op het daartoe door hem gedaan verzoek, pensioen verleend; — de luitenant-kolonel *W. van Toll*, van het 1ste regiment tot kommandant van gezegd 3de regiment dragonders benoemd; — en voorts aangesteld bij het regiment lancers:

tot luitenant-kolonel, de majoor *H. E. van Utenhoven*, van het corps; en

tot majoor, de ritmeester der 1ste klasse *L. Geijmet*, van het 1ste regiment dragonders.

— Bij Koninklijk besluit van den 5den Januarij 1845, n°. 62, is aan *H. F. Demmenie*, majoor der artillerie bij het leger in Oost-Indie, thans hier te lande met verlof, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag uit de dienst verleend, onder toekenning van pensioen, met vergunning om de uniform der Oost-Indische artillerie bij voortdurend te blijven dragen.

— Gisteren behelsde de *Staats-Courant* het volgend koninklijk besluit:

WIJ WILLEM II, ENZ.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat zij, die, niet opgeleid zijnde bij de koninklijke akademie voor burgerlijke ingenieurs enz. te Delft, zich aanbieden om voor de daartoe bij de akademie bestaande commissie te worden onderzocht, ten einde gerechtigd te worden tot de verkrijging van ambten en bedieningen, voor welke de vereischte kundigheden aan gezegde akademie worden onderwezen, gehouden zullen zijn voor het examen in de kas der akademie te storten eene som van vijftig gulden (f 50) voor een vergelijkend examen, en van vijf en twintig gulden (f 25) voor een examen van bekwaamheid, van welke sommen, hoedanig ook de uitkomst van het examen moge zijn, geene, ook niet gedeeltelijke teruggave zal plaats hebben.

— Ten gevolge van de jongste aankondigingen van Z. Exc. den Minister van Finantiën, is de staat der conversie thans als volgt:

Te converteren schulden	f 400,251,200
Afgelost (volgens vroegere opgave) f	43,065,200
Afgeloste vierde reeks, 7 Decem-	
ber 1844	- 20,000,000

En van de vijfde reeks, inge-	
volge aankondiging des Ministers	
van den 29sten December 1844. -	264,500

Geheel afgelost f	63,329,700
-------------------	------------

Verwisseld (blijkens vroegere	
opgave)	f 220,468,400

Aankondiging	
des Ministers van	
den 29sten Decem-	
ber 1844.	9,735,500

Geheel verwisseld	- 230,203,900
Geheel geconverteerd	f 293,533,600

Zoodat er te converteren over blijft	- 106,717,600
--	---------------

Er is ter beschikking van de regering gesteld,	
voor het minst	f 145,000,000

Uit bovenstaande opgave blijkt	
het, dat de tot hiertoe bewerk-	
stellige aflossing heeft gevorderd -	63,329,700

Zoodat er zich nog in handen	
van de regering bevinden of zul-	
len geraken	- 81,670,300

De conversie is derhalve afgelopen op een	
bedrag na van	f 25,047,300

— Op de aangeboden staatsbegrooting over 1846 en 1847 wordt voor het VIde hoofdstuk, Departement voor de Zaken van de Hervormde Eeredienst, enz., uitgetrokken voor 1846 en voor 1847, eene som van f 1,649,896.52½, welke verdeeld is als

volgt: 1ste afdeeling, kosten van het departement, f 34,250; 2de afdeeling, Protestantsche kerkgenootschappen, f 1,404.635.52½; 3de afdeeling, Israëlitisch kerkgenootschap, f 28,550 en 4de afdeeling, pensioenen, enz., f 182,461.

Voor het VIIde hoofdstuk, Departement voor de Zaken van de Roomsche-Katholieke Eeredienst, is uitgetrokken voor 1846 en 1847, f 563,382.85: als: 1ste afdeeling, kosten van het departement, f 26,526; 2de afdeeling, kosten van het kerkelijk bestuur van de Roomsche-Katholieke Eeredienst, f 28,094; 3de afdeeling, kosten van de leeraars van het Roomsche-Katholiek kerkgenootschap, f 394,771.85 voor 1846 en f 398,771.85 voor 1847; 4de afdeeling, kosten van het kerkgenootschap der Oud Bisschoppelijke Klerezy, f 10,300; 5de afdeeling, verschillende uitgaven, f 48,000 voor 1846 en f 44,000 voor 1847; 6de afdeeling, pensioenen, f 55,691.

In het ontwerp tot vaststelling van het VIIIste hoofdstuk, wordt voorgesteld de begroting van het departement van Marine, voor 1846 en 1847 vast te stellen op f 5,296,732.75 welke som verdeeld zou worden als volgt: 1ste afdeeling, kosten der administratie, waaronder de kosten van het departement en de verschillende directien der Marine te Amsterdam, Rotterdam en Hellevoetsluis, Vlissingen en Willemsoord f 255,727.45 voor beide jaren; 2de afdeeling, kosten, niet behoorende tot de Marine-aangelegenheden f 197,527 voor 1846 en f 169,287 voor 1847; 3de afdeeling, materieel der zeemagt f 1,997,909 voor 1846 en f 2,037,909 voor 1847; 4de afdeeling, personeel der zeemagt f 2,533,165.80 voor 1846 en f 2,536,165.80 voor 1847; 5de afdeeling, verschillende uitgaven f 2000, over beide jaren; 6de afdeeling, pensioenen en aflopende betalingen f 309,803.50 voor 1846 en f 295,643.50 voor 1847.

In het ontwerp tot vaststelling van het IXde hoofdstuk A, Departement van Finantiën (Nationale schuld), wordt voorgesteld dat hoofdstuk voor 1846 te bepalen op f 32,720,221.33, en voor 1847 op f 32,701,721.33.

Uit den staat van berekeningen voor het Departement van Finantiën, hoofdstuk IX B, blijkt, dat voor de 1ste afdeeling, kosten van het departement, wordt aangevraagd f 273,502.50 over 1846 en 1847; 2de afdeeling, kosten van administratie der Nationale schuld, f 112,915 over beide jaren; 3de afdeeling, kosten van administratie der publieke schatkist, f 121,850 voor beide jaren; 4de afdeeling, kosten van het mantwezen en van het regt van waarborg op de gouden en zilveren werken, f 94,676.37½, voor beide jaren; 5de afdeeling, administratie- en perceptiekosten der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen, mitsgaders de kosten in verband met het kadaster, f 3,283,664.47½, over de beide jaren; 6de afdeeling, fonds van kwade posten op de grondlasten, f 165,400 over de beide jaren; 7de afdeeling, administratie- en perceptiekosten van de indirecte belastingen, alsmede de kosten op de Koninklijke Nederlandsche Loterij, en voor de bewaring van het kadaster, f 535,200, voor beide jaren; 8ste afdeeling, administratiekosten der posterijen en verdere middelen van vervoer, f 467,084.20 over beide jaren; 9de afdeeling, kosten van administratie en lasten der domeinen, mitsgaders van het geldelijk beheer der groote wegen, vaarten of kanalen en veren, f 447,532 over 1846 en f 445,237 over 1847; 10de afdeeling, pensioenen, f 540,000 over 1846 en f 530,000 over 1847. Het geheele hoofdstuk over 1846, f 6,041,824.55 en over 1847, f 6,029,529.55.

Op de aangeboden staatsbegrooting voor 1846 en 1847, is voor het Xde Hoofdstuk, het departement van oorlog, voor de beide jaren uitgetrokken een bedrag van f 12,000,000, hetwelk gesplitst is als volgt: 1ste Afd. kosten van het departement f 181,300, 2de Afd. traktementen, bureaukosten, toelaag voor paarden, van den grooten en generalen staf van het leger, van de administratie der armee, van de provinciale en plaatselijke staten f 206,878; 3de Afd. traktementen en soldijen, toelaagen fouragegelden en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen f 7,323,667; 4de Afd. remonte f 92,880; 5de Afd. Militaire Akademie f 69,920; 6de Afd. reiskosten en vacaties f 26,000; 7de Afd. geneeskundige dienst f 520,000; 8ste Afd. vuur en licht in de wachten f 30,000; 9de Afd. scheeps- en wapenvrachten, overvaartgelden, vergoeding voor geleden schade uit het kontrakt wegens transporten te water f 48,000; 10de Afd. materieel der artillerie f 440,000; 11de Afd. materieel der genie f 458,954.66; 12de Afd. verschillende uitgaven f 106,216.20; 13de Afd. traktementen, soldijen en verdere kosten van het korps marechaussée f 182,200; 14de Afd. overkomplete officieren, pensioenen en gagementen f 1,634,184.14 voor 1846 en f 1,584,184.14 voor 1847, en 15de Afd. Buitengewone uitgaven f 680,000 voor 1846 en f 730,000 voor 1847.

Eindelijk voor het elfde hoofdstuk, het departement van koloniën is uitgetrokken f 93,825, welk bedrag verdeeld is als volgt: 1ste Afd. kosten van het departement f 67,500; 2de Afd. pensioenen f 26,325.

— Uit 's Bosch schrijft men van eergisteren: Zoo even verneemt men, dat het daarvoor zoo zeer bekende Waalwijk al wederom aan het branden is. Eenige huizen moeten reeds afgebrand zijn; de brand moet ditmaal zijn aangekomen bij zekeren van *Geena-keet*. Nadere bijzonderheden zijn nog niet bekend.

— Men schrijft uit Amsterdam, dat de heeren studenten aan het Athenæum Illustre, in den avond van den 9, eene serenade zouden brengen aan heeren curatoren, aan de hoogleeraren *Beyerman, Swart, Bosscha, van Hall* en *Veth*, aan den president der regtbank *van Hall*, aan den directeur van politie, aan den commandant der stad en aan den kolonel commandant der schutterij *Hodshon*. Na afloop der serenade zou er een souper op de Studenten-Sociëteit plaats hebben, welke prachtig zou worden geillumineerd; ook zou aan heeren studenten het verzoek gerigt zijn, om op dien dag door het uitsteken van vlaggen den verjaardag van het Athenæum te vieren.

— Uit Rotterdam schrijft men:

» Omtrent het midden des vorigen jaars had de Akademie van Beeldende Kunsten, onder den naam *Minerva* te Groningen, bij haar programma haren eersten prijs, in het vak der Schilderkunst, uitgelooft voor de waardig gekeurde schilderij, hoog 7 en breed 5 palmen, voorstellende: een blaauw porseleinen schotel, gedeeltelijk gedekt met druivenbladeren, waarop blaauwe en witte druiven en twee perziken, uit het midden van welke vruchten eene ananas de kroon verheft, staande op eene tafel met groen laken.

» Met genoegen verneemt men thans dat, ten gevolge van de uitspraak der daartoe benoemde Commissie, in de op 17 December laatstleden gehouden vergadering der leden van genoemde Akademie, die eereprijs is toegekend aan de schilderij van eene onzer verdienstelijke stadgenooten, mejufvrouw *F. L. Schot*, terwijl aan het daar naastbijkomend stuk een accessit is toegewezen, wanneer de vervaardiger of vervaardigster daarvan verlof wil geven tot de opening van het daarbij behoorend biljet.»

— De heer *M. H. de Graaff*, te Leeuwarden, als schrijver en medewerker in zaken van algemeen nut en volkswelvaart gunstig bekend, heeft ten behoeve van Schoklands bewoners de winsten afgestaan van een boekwerk, getiteld: *Historisch-Romantische Verhalen uit de geschiedenis van Friesland, Vlaanderen en Spanje*, voor zoo veel de exemplaren betreft, waarvoor men ten behoeve der Schoklanders zal willen inteekenen. De heer *Staatsraad Gouverneur der provincie Overijssel* heeft reeds gaarne aangenomen en de medewerking van de heer *de Graaff* in dat gewest ingeroepen, ter bevordering der inteekeningen.

— Het *Journal des Débats* deelt een brief mede aan het blad *le Commerce* van den oud-Minister van binnenlandse zaken *van Gobbelschroy*, in welken deze Koning *Willem I* tegen eene lasterlijke aantijging verdedigt, die in de *Commerce* voorkomt, dat wijlen *Z. M.* sedert 1815 geen bezwaar gemaakt had om al de overschietende inkomsten der Koloniën tot zijn personeel gebruik aan te wenden; zoo, — voegt dit artikel er bij, — kon de Koning uit het uitgeputte Holland een schat trekken, die men op meer dan 100 millioen guldens begroot. De oud-Minister zegt dat men sedert 1834 weet, dat alle overschot alleen gebruikt is in de worsteling tegen België, welke zelfs door de tegenstanders met geen erger naam dan van ongrondwettig gebruik is bestempeld.

En wat is er van die nalatenschap van 100 millioen? Heel Holland weet, dat het 30 millioen is. En (voegt het *Journ. de la Haye*, welke dezen brief in zijn geheel overneemt, er bij) wij weten uit zekere bronnen, dat de Vorst bij zijne terugroeping een vermogen van 12 millioen bezat.

De Koning kon dus bij zijne eenvoudige hofhouding jaarlijks belangrijke sommen sparen. Men weet hoeveel hij daarvan voor allerlei inrigtingen over had, waardoor hij den bloei des lands dacht te bevorderen. De oud-Minister meent dat hij, die den Vorst, als Secretaris van zijn kabinet, als minister van binnenlandse zaken, van nijverheid en koloniën diende, met deze verdediging moest optreden van eene regering, welke, zegt hij, zoo kwalijk door de tijdgenooten is beoordeeld; maar die door de onpartijdige geschiedenis zal worden gewroken.

— Te Rotterdam is een man aangekomen, zich noemende *Grégoire* met den ijzeren arm, een Franschman uit Auvergne, van korte gedrongen gestalte, die met een' enkelen vuistslag een os de hersenpan vermorselt, en de hardste keisteenen, (een ooggetuige vermeldt het in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*), van 8 à 10 $\frac{1}{2}$ zwaar, na alleen zijne vuist met een lichten doek te hebben omwonden, als tafelbesluit verkruimelt!

— Uit Leeuwarden wordt gemeld, dat de drie booswichten, die zich onlangs aan den diefstal en de mishandeling bij den tolgaarder *Terguin* hebben schuldig gemaakt, in handen der justitie zijn en hunne misdaad hebben bekend; zij hadden vroeger nog zwaarder misdrijven bedreven.

— Omtrent de bij Dreumel genomen proef tot wegruiming van het ijs door het doen springen van mijnen, leest men nader in de *Nijmeegsche Courant*:

» Ll. Zondag ten één ure heeft men alhier een sterk dof geluid gehoord van de zijde van Dreumel, alwaar men toen eene proef heeft genomen tot wegneming van het ijs, door het springen van mijnen. Deze proef werd genomen met 350 Ned. p. buskruid, besloten in een vat, hetwelk onder het ijs was aangebragt, en door gezwinde lont in eene communicatie-huls, bekleed door eene brandspuit-slang, werd ontstoken. De verwoesting daardoor in het ijs te weeg gebragt, strekte zich uit in een vierkant van p. m. 40 Ned. ellen, terwijl het ijs over eene lengte van ruim 300 ellen was gescheurd. Bij deze proef hebben geen ongelukken plaats gehad, zoo als alhier is uitgestrooid; alleen zijn, in eenige aan den dijk liggende huisjes, glasruiten gesprongen. Naar wij vernemen, zal morgen (Woensdag) op nieuw eene dergelijke proef op grootere schaal worden bewerkstelligd. Even zoo zouden er, indien wij wel onderrigt zijn, op gisteren of heden, proeven genomen zijn met gevulde bommen van 29 duim en met granaten van 13 duim, welke hoogst waarschijnlijk met vier te gelijk; in eene mijnkist, onder het ijs gelaten zijn. Zondag ll. zijn eenige dezer projectielen van hier naar Wamel gezonden. Men ziet met belangstelling ook den uitslag van deze proefneming te gemoet.

— De gisteren door de *Staats-Courant* medegedeelde berigten omtrent de gesteldheid der rivieren brengen de gunstige tijding aan, dat de opruiming van het ijs een zeer gelukkigen voortgang had.

Op de Waal is het ijs in den loop van den 7den achtereenvolgelijk tot Ochten en Leeuwen en in den avond van dien dag tot beneden Tiel opgeruimd, terwijl uit den waterstand bleek, dat meer benedenwaarts in het nog zittend gedeelte van de ijsbezetting eene goede doorstrooming plaats had.

Op den IJssel is het ijs den 7den tot beneden Deventer opgebroken; lager op zat hetzelfde nog vast, doch deden zich reeds voorboden van den ijsgang op.

Op den Neder-Rhijn en Lek was het ijs Woensdag namiddag tot beneden het Beuzechemsche veer opgeruimd; verder benedenwaarts zat het nog vast.

De Maas was van bovenaf tot Veen geheel open.

Heden deelt de *Staats-Courant* de volgende berigten mede:

» De tijdingen omtrent de gesteldheid der rivieren blijven gunstig.

» De Waal was den 8sten tot beneden Varik opgeruimd; de Neder-Rhijn en Lek tot Culemborg, en de IJssel tot Wijhe. Op de Maas was het ijs geheel opgeruimd, en op de Merwede was het den 9den in beweging gekomen, waardoor een open vak ontstaan was van den mond der Maas tot boven Sleeuwijk. Het water bleef allerwege vallende en het nog vastzittende ijs nam sterk af.»

— Uit Gorinchem schrijft men van gisteren:

» Het ijs van de Maas is ll. Donderdag drijvende geraakt en geheel opgeruimd. Bij het afzakken langs den linkeroever der Merwede is aldaar mede eene smalle strook, van Woudrichem tot het Sleeuwijksche Veer, geopend en het Maasijs, vervolgens, onder het ijsveld van de Merwede heen, dat overigens nog algemeen vast zit, afgedreven. De berigten van de bovenrivier des avonds van dien dag ingekomen, hebben de zekerheid aangebragt, dat het Waalijs, tot nabij Zalt-Bommel, insgelijks drijvende geraakt, en onder het ijsveld van de Merwede afgezakkt is. De staat van zaken is alzoo zeer geruststellend; daar het afdrijvend ijs nergens belemmering heeft ontmoet en de killen dus blijkbaar weinig bezet zijn. Het water blijft vallende.

— Volgens den onlangs verschenen Utrechtschen Studenten-Almanak, bedraagt het getal der thans aan de hogeschool te Utrecht aanwezige studenten 342, waarvan 104 in de godgeleerdheid, 134 in de regtsgeleerdheid, 18 in de wijsbegeerte en letteren, 73 in de geneeskunde, en 13 in de wis- en natuurkunde studeren, terwijl 17 zijn ingeschreven, doch elders studeren.

— Bij den burgerlijken stand te Breda zijn gedurende het jaar 1844 de geboorte aangegeven van 472 kinderen, als 251 van het mannelijk en 221 van het vrouwelijk geslacht; overleden 329 personen, als 162 van het mannelijk en 167 van het vrouwelijk geslacht, levenloos aangegeven 17 kinderen; in het garnizoens-hospitaal overleden 16 militairen, gehuwd 97 paren. Echtscheidingen geene.

— In de registers van den burgerlijken stand te Dordrecht zijn, gedurende het afgelopen jaar 1844, ingeschreven 417 zonen en

368 dochters, te zamen 805 kinderen, waaronder 63 kinderen als levenloos aangegeven; overleden 363 personen van het mannelijk en 356 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 719, waaronder de hier boven vermelde levenloos aangegeven kinderen zijn begrepen; gehuwd 187 paren, echtscheidingen geene.

Te Alkmaar geboren 196 zonen en 180 dochters, te zamen 376 kinderen; overleden 170 personen van het mannelijk en 159 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 329, waaronder 19 levenloos aangegeven kinderen; gehuwd 87 paren.

Te Middelburg zijn in het jaar 1844 overleden 223 personen van het mannelijk en 272 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 495, waaronder niet begrepen zijn 28 levenloos aangegeven kinderen, benevens 28 personen elders overleden; geboren 259 zonen en 237 dochters, te zamen 496 kinderen; er zijn 121 huwelijken gesloten, terwyl eene echtscheiding heeft plaats gehad.

In het jaar 1844 zijn binnen de stad Zierikzee en het poortambacht geboren 138 zonen en 125 dochters, te zamen 263 kinderen, waaronder begrepen zijn 5 als levenloos aangegeven; overleden 116 personen van het mannelijk en 126 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 242; het getal der voltrokken huwelijken bedraagt 56, zijnde 3 meerder dan in 1843, geboren 4 en overledenen 54 meerder dan in dat jaar.

Nog wordt uit Leeuwarden als eene bijzonderheid gemeld, dat *Wilhelmina Johannes*, wed. van *K. de Lang*, wonende in het Boshuizen-gasthuis aldaar, den 6 dezer haren 104den verjaardag gevierd heeft, met hare twee dochters, de eene oud 82 en de andere 70 jaren, en verdere familie. Merkwaardig is het bovendien, dat haar kleinzoon, *G. Drost*, nog eene grootmoeder in leven heeft, *Johanna Willems* geheeten, in de Blokhuissteeg aldaar, die den 25 December jongstleden den ouderdom van 102 jaren had bereikt.

De opgave omtrent den staat der openbare inkomsten van Groot-Brittannie in het jaar, dat den 5den Januarij ten einde is geloopt, luidt zeer gunstig. De in- en uitgaande regten, accijnzen, zegelgelden en postrechten hebben in dat jaar 1,939,000 ponden sterling meer opgeleverd, dan in 1843. Men rekent, dat bij het voortduren van zulk eenen gunstigen staat van zaken, van 1 April aanstaande af, als wanneer de gunstige gevolgen van de conversie der $3\frac{1}{2}$ pCt. schuldbriefen zich zullen beginnen te doen gevoelen, de schatkist op een jaarlijksch overschot van 3 millioen ponden zal kunnen rekenen. Velen in Engeland dringen dien ten gevolge met toenemende levendigheid aan op de afschaffing van de drukkende belasting op de inkomsten; maar er zijn ook deskundigen in Engeland, die zulk eene afschaffing thans nog niet voor onmogelijk houden.

Van de twee en vijftig Souvereinen van europesche afkomst, onder welke de Keizer van Brazilië behoort, waren, bij den aanvang van dit jaar 1845, drie boven de 70 jaren oud, namelijk de Pans, die 79 jaren en 3 maanden, de Koning van Hannover, die 73 jaren en 7 maanden, en de Koning der Franschen, die 71 jaren en 3 maanden telt. Onder de overigen zijn er tien tusschen de 60 en 70, veertien tusschen de 50 en 60, dertien tusschen de 40 en 50, drie tusschen de 30 en 40, zeven tusschen de 20 en 30, en twee, namelijk de Keizer van Brazilië en de Koningin van Spanje, tusschen de 10 en 20 jaren. Gedurende het afgelopen jaar 1844 hebben er twee veranderingen in het personeel der regering plaats gegrepen, door het afsterven van den Hertog van Saksen Coburg-Gotha, op den 29. Januarij, en door dat van Koning Karel Jan van Zweden, op den 8 Maart van dat jaar.

De derde representatie van het Tooneelgezelschap onder de zinspreuk: *Wetvaardigheid, Gewijd*, heeft eene som van f 56,05 vrij geld opgebracht, welke gelden zijn besteed als volgt: Aan de Commissie van Soep, Brood en Turf f 35,00, aan de Commissie van Weldadigheid door het Verschaffen van Werk f 11,05; over de overige 10 gulden heeft het gezelschap zelf beschikt ten behoeve van onbekende behoeftigen.

Het gezelschap betuigt nogmaals haren dank wegens het goed onthaal dat hun dezen keer weder mogt te beurt vallen, en zoo wij ook bij onze laatste voorstelling mogten voldoen en alzoo onze behoeftigen stadgenooten eenige dienst bewijzen, zoo zullen wij ons ook dezen winter weder rijkelijk beloond achten.

194ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

- 19^e Trekking. N°. 18980, een prijs van f 1250.
20^e — N°. 18141, f 1000.
21^e — N°s. 21496; 8039, ieder f 1000.
22^e — N°. 1043, f 100,000; N°. 15370, eene premie van f 1250; N°. 13972, f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (10 Januarij) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{7}{8}$; 3 pCt. $79\frac{1}{16}$; 9 pCt. $79\frac{3}{16}$; 5 pCt. $100\frac{3}{16}$; 4 pCt. $99\frac{1}{8}$; O. Indie 4 pCt. $99\frac{1}{8}$; Amort.-Syndic. $4\frac{1}{2}$ pCt. $100\frac{1}{16}$; $3\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{1}{16}$; Handelsm. 147; Aand. Holl. Spoorw. 114; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $58\frac{7}{8}$; Spanje $24\frac{1}{8}$; 3 pCt. $38\frac{1}{4}$; Coupons $26\frac{5}{8}$; Passive $6\frac{7}{8}$; Fr. Uitgest. $8\frac{1}{2}$; Portug. $2\frac{1}{2}$ pCt. te Lond. $60\frac{3}{4}$; Rusland $108\frac{7}{8}$; Certif. 1831 en 1833 101; 4 pCt. bij Hope $93\frac{1}{8}$; Id. bij Stiegl. 92; Polen 4 pCt. $87\frac{7}{8}$; Amerika Philad. 5 pCt. 45; Bankact. $6\frac{3}{4}$.

* * Men vraagt voor eene GEHUWDE VROUW, wiens Echtgenoot uitlandig is, bij fatsoenlijke lieden in de omstreken van Breda, KOST en INWONING.

De hierop reflecterenden gelieven zich bij *franco* Brieven, met opgave hunner voorwaarden, te adresseren onder Letter S, aan de Uitgevers dezer.

* * Op Maandag den 21. Januarij 1845, zal er, te Baerle-Hertog, publiek en met gesloten Billetten, voor rekening van den Heer DE PAEUW, Kostschoolhouder, AANBESTEED worden:

HET VERGROOTEN EN OPHALEN VAN EEN KAPITAAL GEBOUW, waarvan Bestek en Voorwaarden acht dagen te voren voor iedereen ter inzage liggen ter voornoemde plaatse bij GERARD VAN BERKEL, Herbergier.

ZWIJG HET NIET.

Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning.

Op Dingsdag den 18. Februarij 1845, des voormiddags ten tiene ure, zal, ter terechtzitting der Arrondissements Regtbank te Breda, worden overgegaan tot den Geregtelijken Verkoop van eene HUIZINGE en ERF, staande en gelegen te Geertruidenberg, op het Kadaster bekend Sectie B. N°. 111, groot 5 Roeden, 10 Ellen.

Geschiedende deze Verkoop ten verzoeken en vervolging van den Heer JOSEPH HENDRIK DE PLONNIES, in hoedanigheid van Ontvanger der Stads-Belastingen van en wonende te Geertruidenberg, voor welke als Procureur is gesteld CORNELIS FRANCISCUS MICHIELSEN, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Breda, wonende te Breda, in de Eindstraat Wijk-B. N°. 27; — en ten lasten van ANTONIE SINS, arbeider, wonende te Geertruidenberg.

De Procureur van den Executant,
MICHIELSEN.

TE HUUR

om te aanvaarden den 15. Maart 1845:

EENE WELBEKEANTE EN IN WERKING ZIJNDE ZOUTZIEDERIJ, met nevenstaande groote MODERNE HUIZINGE met HOF, gelegen te Bergen-op-Zoom, Provincie Noord-Brabant.

De Eigenaar stelt (des noodig) zijne ZOUTKEET en HUIZINGE tot Borg van de regten op het Zout, onder voorwaarden van een tegenwaarborg van dezelfde waarde op andere plaatsen, of wel te Bergen-op-Zoom, tot gemak van de Belasting.

Adres met *franco* Brieven te Berchem bij Antwerpen, Sectie 1^e, n°. 21.

UIT DE HAND TE HUUR OF TE ROOP,

TEGEN 1°. MEI 1845:

Eene hechte, sterke, weldoortimmerde zeer logeabele HUIZINGE, bestaande in verscheiden KAMERS, groote KEUKEN, POMP en BAKOVEN, ruime KELDER, BERGPLAATS, REMISE met PAARDENSTAL, ruime ZOLDERS en groote MOESTUIN met VRUCHTBOOMEN, SCHAAR- en BOOMBOSCH met DREVEN, in het fraaie Dorp Ossendrecht, aan de grenzen van Noord-Brabant, tusschen Bergen-op-Zoom en Antwerpen gelegen.

Nadere informatiën te bekomen bij den Heer B. F. VERMEULEN, Wethouder te Bergen-op-Zoom. Brieven *franco*.